

Myndighet och resultatområde	Patent- och registerstyrelsen, resultatområdet företag och sammanslutningar
Automatiserat beslutsförfarande	Elektroniska anmälningar om förlust av aktiekapitalet som lämnas in till handelsregistret
Datum för införande	30 september 2024.

Beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande

1. Beslut

Genom detta beslut inför Patent- och registerstyrelsen (PRS) ett automatiserat beslutsförfarande för anmälningar om förlust av aktiekapitalet som lämnas in till handelsregistret via e-tjänsten.

Automatiserat beslutsförfarande införs endast till den del som avgörandet av anmälan inte omfattar prövning från fall till fall eller om sådan prövning ingår i avgörandet av ärendet, till den del som nämnda omständigheter har kunnat bedömas på förhand.

2. Motivering

2.1 Inledning

Automatiserat beslutsfattande innebär ett förfarande där PRS genom automatisk databehandling träffar ett avgörande som avslutar behandlingen av ett ärende utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person.

Det finns bestämmelser om förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande vid ett beslutsförfarande i förvaltningsärenden i förvaltningslagen (434/2003), i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019, nedan "informationshanteringslagen") samt i den materiella lagstiftning som ger PRS behörighet och i annan förpliktande speciallagstiftning, såsom språklagen (423/2003), diskrimineringslagen (1325/2014) och jämställdhetslagen (609/1986). Bestämmelserna i informationshanteringslagen och förvaltningslagen säkerställer att principer för god förvaltning genomförs, tjänsteansvaret inriktas, beslutsfattandet är transparent och kontrollåtgärderna tillräckliga.

Om bolagets styrelse konstaterar att bolagets eget kapital är negativt, ska den utan dröjsmål göra en registeranmälan om förlusten av aktiekapitalet (20 kap. 23 § i aktiebolagslagen (624/2006) och 22 kap. 23 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009)). Bestämmelser om handelsregisteranmälan finns bland annat i 12 § i handelsregisterlagen (564/2023) och i 11 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001). Enligt lagen bifogas inga redogörelser till anmälan, och PRS har en mycket begränsad prövningsrätt vid handläggningen av anmälan. Därmed lämpar

sig anmälningar om förlust av aktiekapitalet i regel bra för att avgöras automatiserat.

2.2 Förutsättningar enligt förvaltningslagen

Förutsättning för ärende som avgörs automatiserat

Enligt 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen kan en myndighet avgöra ett ärende automatiserat, när det i ärendet inte ingår omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de i ärendet ingående omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som handlägger ärendet. Avgöranden ska grundas på behandlingsregler som har utarbetats med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning och som avses i 2 § 16 punkten i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

Avsikten är att införa automatiserat avgörande i ändringsanmälningar som lämnas in via e-tjänsten, i vilka det anges att bolagets aktiekapital har gått förlorat och vilka inte omfattar prövning från fall till fall eller där omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman vid PRS på förhand. Avsikten är att det automatiserade avgörandet inte ska gälla anmälningar där det anges att en anteckning om förlust av aktiekapitalet ska strykas. Urvalet av anmälningar som avgörs automatiserat grundar sig på specifikationer i ett informationssystem som består av handläggningssystemet för anmälningar och av e-tjänsten på ytj.fi för inlämning av handelsregisteranmälningar. Specifikationerna har antecknats i behandlingsreglerna. Med specifikationerna säkerställs att ärendet avgörs enligt tillämplig lagstiftning. Därtill säkerställs med specifikationerna att ingen sådan prövning från fall till fall ingår i ärendet som skulle hindra automatiserat avgörande av ärendet samt att ärendet blir avgjort på ett sätt som tryggar informationssystemet. PRS har gjort gränsdragningarna nedan för att avgörandet av anmälan ska uppfylla förutsättningarna enligt förvaltningslagen.

Grundspecifikationerna består av att ändringsanmälan har lämnats in via e-tjänsten, inlämnaren av anmälan har identifierats på ett sätt som avses i 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019), anmälan har lämnats in av en person som med stöd av 14 § i företags- och organisationsdatalagen har rätt att lämna in anmälan, eller en person som hen har befullmäktigat har lämnat in den. Därtill är grundspecifikationen att endast sådana ändringsanmälningar avgörs automatiserat där uppgifterna i anmälan kan antecknas i handelsregistret såsom de har anmälts, med beaktande av granskningar som ingår i PRS utredningsskyldighet. Handläggningen av anmälan kan enligt 16 och 17 § i handelsregisterlagen avslutas med ett beslut att anteckna uppgifterna i anmälan i handelsregistret, ett beslut att avskrivna anmälan eller ett beslut att vägra anteckning i registret. En sådan anmälan avgörs inte automatiserat där handläggningen av ärendet skulle avslutas med att anmälan avskrivs eller registeranteckning vägras.

Sådana anmälningar som förutsätter prövning från fall till fall och som därmed inte ingår i det automatiserade avgörandet består av anmälningar (a) i vilka man har gett sådana uppgifter eller redogörelser som förutsätter prövning från fall till fall eller (b) i vilka man har skäl att betvivla riktigheten av uppgifter som anmälts för anteckning i registret. Anmälningar som inte heller ingår i det automatiserade avgörandet består av anmälningar där registrets basuppgifter gällande företaget omfattar sådana tekniska fel som måste avgöras innan registrering av de anmälda

uppgifterna. Informationssystemet som består av e-tjänsten och handläggningssystemet har specificerats så att ovan nämnda anmälningar som förutsätter prövning från fall till fall eller åtgärder för behandling från fall till stys till en tjänsteman för att avgöras i sedvanlig ordning.

Med ovan beskrivna gränsdragningar och de gränsdragningar som specificeras närmare i behandlingsreglerna har man säkerställt att endast de ändringsanmälningar avgörs automatiserat enligt 53 e § i förvaltningslagen som inte omfattar prövning från fall till fall eller där omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts på förhand.

Övriga förutsättningar

Enligt 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen är en förutsättning för automatiserade avgöranden att den fysiska person som avgörandet avser avgiftsfritt till alla delar får begära omprövning av avgörandet genom en omprövningsbegäran enligt 7 a kap. eller ett jämförbart rättsmedel som behandlas hos den myndighet som har fattat beslutet eller hos en myndighet som hör till samma personuppgiftsansvarige som den beslutande myndigheten. Enlig 2 mom. i samma paragraf, vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte, om en parts yrkande, som inte rör någon annan part, godkänns genom ett automatiserat avgörande.

PRS avgör automatiserat endast sådana ändringsanmälningar som kan antecknas i handelsregistret som sådana enligt den anmälningsskyldiges ändringsanmälan. Enligt 37 § 2 mom. i handelsregisterlagen har den anmälningsskyldige ingen rätt att genom besvär överklaga ett sådant beslut. Enligt 3 § i handelsregisterlagen är endast de företag och sammanslutningar som räknas upp i paragrafen anmälningsskyldiga. I ett anmälningsskyldigt ärende hos handelsregistret kan endast undantagsvis någon annan än den anmälningsskyldige anses vara sådan part som avses i 11 § i förvaltningslagen. I varje fall avgörs inget sådant anmälningsskyldigt ärende automatiserat där kretsen av parter är större.

Eftersom handelsregistrets anmälningsskyldighet endast avser det företag eller den sammanslutning som anmälan gäller, och när man tar i beaktande riktlinjerna (WP251rev.01, 6.2.2018) av arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandling av personuppgifter, har avgörandet enligt PRS bedömning inga sådana rättsliga följder eller på liknande sätt betydande följder för den fysiska personen, vilka avses i artikel 22 i EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679). Ett avgörande som träffas på grundval av en ändringsanmälan kan således inte anses avse en fysisk person, och den rättsskyddsförutsättning som avses i 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen tillämpas därmed inte automatiskt på ett ärende som avgörs enligt det här beslutet om införande.

Enligt 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen, utöver vad som föreskrivs i 44 § 1 mom. ska av ett förvaltningsbeslut framgå om ärendet har avgjorts automatiserat samt var det beslut om införande som avses i 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen finns att tillgå. Enligt 2 mom. i samma paragraf, om det inte meddelas något förvaltningsbeslut i ärendet med stöd av någon annan lag, ska de uppgifter som avses i 1 mom. och information om vilka uppgifter som ligger till grund för det automatiserade avgörandet dock meddelas parten på något annat sätt senast när behandlingen av ärendet avslutas.

I ett handelsregisterutdrag som ges anmälaren efter registreringen av en anmälan

som avgjorts automatiserat, anges att anmälan har avgjorts automatiserat och var beslutet om införande finns att tillgå.

2.3 Förutsättningar enligt informationshanteringslagen

Enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen ska en myndighet dokumentera uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för fullgörandet av de skyldigheter som föreskrivs i detta kapitel. Enligt 2 mom. i samma paragraf ska myndigheten säkerställa att behandlingsreglerna för ett automatiserat beslutsförfarande dokumenteras så tydligt och heltäckande att deras lagenlighet kan påvisas. Det ska av behandlingsreglerna särskilt framgå 1) hur det säkerställs att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, 2) hur ärendet utreds tillräckligt och korrekt, inklusive hörande och 3) hur avgörandet motiveras eller varför det inte behöver motiveras.

Enligt 28 b § 1 mom. i informationshanteringslagen ska en myndighet innan ett automatiserat beslutsförfarande införs och när förfarandet ändras under användningstiden säkerställa att förfarandet motsvarar den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom. Enligt 2 mom. i samma paragraf ska myndigheten säkerställa ett gott språkbruk i automatiserat upprättade handlingar som ges till en part. Enligt 3 mom. i samma paragraf ska de centrala åtgärderna inom kvalitetssäkringen dokumenteras. Enligt 4 mom. i samma paragraf ska myndigheten utse en person som ansvarar för kvalitetssäkringen av det automatiserade beslutsförfarandet.

Enligt 28 c § 1 mom. i informationshanteringslagen ska en myndighet övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat och efter införandet hantera de risker som är förknippade med det automatiserade beslutsförfarandet. Enligt 2 mom. i samma paragraf ska myndigheten utan dröjsmål vidta korrigeringsåtgärder, om det i ett automatiserat beslutsförfarande upptäcks ett fel som kan inverka på innehållet i avgörandet. Ett fel som upptäckts, felets konsekvenser och åtgärderna för korrigeringsåtgärder ska dokumenteras. Särskilda bestämmelser gäller för korrigeringsåtgärder i myndighetens avgöranden. Enligt 3 mom. i samma paragraf ska myndigheten utse en person som ansvarar för kvalitetskontrollen av det automatiserade beslutsförfarandet och för hanteringen av felsituationer.

PRS har dokumenterat uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för fullgörandet av de skyldigheter som anges i kapitel 6 a i informationshanteringslagen i en separat handling som bifogats till det här beslutet om införande. Därtill har PRS utarbetat behandlingsregler för ärenden som avgörs automatiserat. Av behandlingsreglerna framgår att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande och att ärendet utreds tillräckligt och korrekt samt motiveringarna till att avgörandet av ett ärende inte behöver motiveras. Behandlingsreglerna har bifogats till det här beslutet om införande. Förfarandet motsvarar dokumentationen som avses i 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen.

PRS har säkerställt ett gott språkbruk i de automatiserat upprättade handlingarna. Kvalitetssäkringen och -kontrollen har dokumenterats såsom krävs enligt lagen, och PRS har planerat förfaranden som säkrar kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. De risker som är förknippade med förfarandet hanteras enligt de planer som utarbetats efter införandet av beslutsförfarandet, och PRS vidtar korrigeringsåtgärder enligt planerna om det i beslutsförfarandet upptäcks

ett fel som kan inverka på innehållet i avgörandet. PRS har också i övrigt säkerställt att beslutsförfarandet har införts på ett sätt som informationshanteringslagen kräver.

2.4 Dataskyddslagstiftning

Såsom närmare beskrivs ovan i stycket Inledning gäller registeranteckningen om förlust av aktiekapitalet aktiebolag, bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Automatiserat beslutsfattande gäller inte andra bolagsformer eller enskilda näringsidkare. Därmed gäller automatiserat beslutsfattande inte heller fysiska personer. För tydlighetens skull konstateras att enskilda näringsidkare inte har något aktiekapital och för enskilda näringsidkare kan därmed inte heller registreras någon uppgift om förlust av aktiekapitalet.

I en registeranteckning om förlust av aktiekapitalet är det inte fråga om automatiserad behandling av personuppgifter och automatiserat beslutsfattande såsom avses i artikel 22 i dataskyddsförordningen. I registeranteckningen om förlust av aktiekapitalet genomför PRS inte heller sådan profilering som avses i artikel 22 i dataskyddsförordningen.

För att det ska vara fråga om automatiserat beslutsfattande såsom avses i artikel 22 i dataskyddsförordningen, ska beslutet ha rättsliga följder för den registrerade (fysisk person) eller på liknande sätt i betydande grad påverka hen. Eftersom registeranteckningen om förlust av aktiekapitalet gäller aktiebolag, bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag som är juridiska personer, har förfarandet inga ovannämnda följder för fysiska personer.

Ärendet påverkas inte heller av att anmälan om förlust av aktiekapitalet görs på en juridisk persons vägnar av en sådan ansvarsperson (en fysisk person) i företaget som enligt 14 § i företags- och organisationsdatalagen är ansvarig för att anmälan görs. Enbart det faktum att anmälan görs av en fysisk person påverkar inte att de rättsliga följderna av registreringen av anmälan gäller en juridisk person. En robot som genomför den automatiska registreringen kontrollerar att undertecknaren har rätt att underteckna anmälan. I detta avseende skiljer sig den automatiska registreringen och den relaterade behandlingen av uppgifter inte från övriga automatiska registreringar i fråga om vilka dataskyddsbedömningar har gjorts. I dataskyddsbedömningarna har inga risker identifierats vad gäller kontrolleringen av underteckningsrätten. I detta avseende hänvisas till tidigare gjorda dataskyddsbedömningar.

En handelsregisteranteckning om förlust av aktiekapitalet innehåller inte heller några personuppgifter, och det är inte möjligt att bifoga handlingar som innehåller personuppgifter till anmälan.

Eftersom en registeranteckning om förlust av aktiekapitalet inte omfattar automatiserat beslutsfattande enligt artikel 22 i EU:s allmänna dataskyddsförordning, och avregistreringsförfarandet i övrigt inte avser fysiska personer och i det införs inga andra nya åtgärder för behandling av personuppgifter, behöver ingen konsekvensbedömning avseende dataskydd göras om avgörandet av en anmälan om förlust av aktiekapitalet och om registeranteckningen, såsom avses i dataskyddsförordningen, och inte heller någon dataskyddsbedömning enligt PRS hanteringsmodell.

2.5 Slutsatser

PRS har bedömt i vilka fall och under vilka förutsättningar automatiserat beslutsfattande är möjligt för ändringsanmälningar som avses i det här beslutet om införande. Bedömningen ingår i det här beslutet om införande, och närmare specifikationer anges i bifogade behandlingsregler. PRS har också gjort alla dokumentationer som lagen kräver och fastställt uppgiftsfördelningen enligt det här automatiserade beslutsförfarandet i en separat handling.

Därmed uppfylls förutsättningarna enligt PRS bedömning för att införa ett automatiserat beslutsförfarande för ändringsanmälningar som beskrivs i det här beslutet om införande och som närmare anges i behandlingsreglerna. Det automatiserade beslutsförfarandet kan därmed införas enligt det här beslutet.

2.6 Tillämpade bestämmelser

Förvaltningslag (434/2003): 53 e, 53 f och 53 g §

Handelsregisterlag (564/2023): 1, 3, 10, 12, 15 och 16 §

Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019): 28 a, 28 b, 28 c, 28 d, 28 e, 28 f och 28 g §

Lag om Patent- och registerstyrelsen (578/2013): 2 och 3 §

Företags- och organisationsdatalag (244/2001): 11 och 14 §

3. Förteckning över handlingar som ligger till grund för beslutet om införande

Det här beslutet om införande grundar sig på följande handlingar:

- Dokumentation om uppgiftsfördelning (informationshanteringslagen 28 a § 1 mom.). (PRH/1984/02/2024)
- Dokumentation om behandlingsregler (informationshanteringslagen 28 a § 2 mom.). (PRH/1984/02/2024)
- Beskrivning av kvalitetssäkring och kvalitetskontroll (informationshanteringslagen 28 b och c §). (PRH/1984/02/2024)
- Beskrivning av informationssäkerhet (informationshanteringslagen 15 §: säkerhet i fråga om informationsmaterial, och informationshanteringslagen 28 f § 2 mom.: användning av uppgifter). (PRH/1984/02/2024)
- Systemspecifik riskbedömning av informationssäkerhet. (PRH/1984/02/2024)

4. Förvaringstid

PRS bevarar det här beslutet om införande i minst fem år från ingången av det kalenderår som följer på det år då det automatiserade beslutsförfarandet togs ur bruk (informationshanteringslagen 28 d § 3 mom.).

5. Offentliggörande och informering

PRS offentliggör det här gällande beslutet om införande på sin webbplats i det allmänna datanätet.

Utifrån den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen och utifrån beslutet om införande, informerar PRS på sin webbplats om automatiserat avgörande av ärenden inom sitt verksamhetsområde, grunderna för att använda det automatiserade beslutsförfarandet och andra uppgifter som är centrala med avseende på kundens rättigheter.

För mer information om användningen av det automatiserade beslutsförfarandet kontakta PRS kundtjänst per telefon 029 509 5040 eller e-post registratur@prh.fi.

6. Sökande av ändring

Det här beslutet får inte överklagas genom besvär (6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019).

7. Beslutsdatum och datum för införande

Beslutsdatum: 24 september 2024

Datum för införande: 30 september 2024.

8. Godkännande

1. Godkänts av: Lalli Knuutila, direktör

2. Föredragande: Ville Tornberg, registerchef